

Opleiding beveiligiger DV&O: een goed vertrekpunt?

Plan van aanpak

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Algemeen.....	2
1.2 Aanleiding	2
2. Doelstelling en onderzoeksvragen	4
2.1 Doelstelling	4
2.2 Onderzoeksvragen.....	4
2.3 Afbakening	4
3. Onderzoeksaanpak	6
3.1 Operationalisering	6
3.2 Methoden van onderzoek	7
Documentstudie	7
Enquête	7
Interviews	7
Analyse	7
4. Communicatie	8
Start van het onderzoek.....	8
Wederhoor	8
Eindproduct	8
Bijlage	9
Afkortingen.....	9

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De Dienst Vervoer en Ondersteuning (hierna: DV&O) levert als landelijke dienst van DJI (hierna: DJI) een bijdrage aan de veiligheid van de samenleving. Dit doen zij door het veilig en humaan vervoeren van de aan de dienst toevertrouwde personen en goederen enerzijds en het beveiligen van personen, terreinen en overheidsgebouwen anderzijds. De DV&O verzorgt onder andere het vervoer van arrestanten, gedetineerden en vreemdelingen. Ook verleent de dienst bijstand bij calamiteiten in (justitiële) inrichtingen, zoals gevangenissen en detacheert beveiligingsmedewerkers ter ondersteuning van organisaties die aan justitie en veiligheid verbonden zijn.¹

De DV&O heeft een eigen afdeling Opleidingen. Deze afdeling verzorgt sinds 1992 het onderwijs voor de DV&O, in nauwe samenwerking met het Opleidingsinstituut van DJI² en de Politieacademie³. De afdeling Opleidingen verzorgt verschillende opleidingstrajecten. Zij verzorgt de primaire opleiding tot beveiliging DV&O, alsmede onderhoudstrainingen en opleidingen voor specialistische functies, waaronder de Landelijke Bijzondere Bijstandseenheid, Extra Beveiligd Vervoer, Beveiligd Vervoer Internationale Strafhoven en het Bijzonder Ondersteuningsteam. De primaire opleiding tot beveiliging DV&O vormt de basis voor diverse functies binnen de DV&O en wordt door het merendeel van de medewerkers in de uitvoering gevolgd. De basisopleiding is een breed georiënteerde opleiding waarin verschillende onderdelen aan bod komen, waaronder een rijopleiding, de opleiding tot buitengewoon opsporingsambtenaar en een vuurwapenopleiding.

1.2 Aanleiding

De Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: Inspectie) houdt toezicht op het terrein van justitie en veiligheid. Zo ook op de DV&O als landelijke dienst van DJI. Het toezicht van de Inspectie ziet op de kwaliteit van de taakuitvoering. Zij kijkt daarbij niet alleen naar de naleving van de geldende normen, maar ook naar de effectiviteit van de taakuitvoering in de praktijk.

In het kader van het doorlopend toezicht hebben er in 2020, 2021 en 2022 een aantal (digitale) locatiebezoeken plaatsgevonden bij de DV&O.⁴ De afdeling Opleidingen was onderdeel van deze locatiebezoeken, waarbij is gesproken over de dagelijkse praktijk en de ontwikkelingen binnen de organisatie.

¹ [Dienst Vervoer en Ondersteuning | Over DJI | dji.nl](#)

² Het Opleidingsinstituut van DJI is de specialistische opleider op het gebied van werken in gedwongen kader. Zij bieden relevant en praktijkgericht onderwijs voor medewerkers en leidinggevendenden.

³ De Politieacademie is de onderwijsinstelling en het kennisinstituut voor de politie. Zij leidt politiemedewerkers op. Zij verbinden onderwijs, onderzoek en politiepraktijk met elkaar.

⁴ De locatiebezoeken vonden deels digitaal plaats vanwege de coronapandemie.

Naast de verkregen inzichten in de organisatiestructuur, het opleidingsaanbod en de dagelijkse (opleidings-)praktijk van de afdeling Opleidingen, wenst de Inspectie meer zicht te krijgen op de kwaliteit van de opleidingen die worden verzorgd. Het is immers belangrijk dat medewerkers van de DV&O goede en passende scholing krijgen zodat hun kennis en kunde goed aansluiten op de dagelijkse werkzaamheden. De Inspectie kijkt daarom in dit onderzoek naar de opleiding tot beveiligers DV&O in relatie tot de dagelijkse beroepspraktijk. Goed onderwijs speelt hierbij een essentiële rol. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van het vakmanschap en de weerbaarheid van de beveiligers van de DV&O in hun dagelijkse werkzaamheden.

De beveiligers van de DV&O kunnen op verschillende plekken en met verschillende doelgroepen werkzaam zijn. Dit brengt wisselende bevoegdheden met zich mee.⁵ Naast het vervoeren van arrestanten, gedetineerden en vreemdelingen, kan een beveiligers worden ingezet bij penitentiaire inrichtingen als complexbeveiligers en bij de politie om te assisteren met arrestantenbewaking. Verder kan een beveiligers worden ingezet bij het beveiligen van een gedetineerde in geval van een ziekenhuisopname, als toezichthouder op locaties van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers of worden ingezet bij het aan- en afsluiten van een enkelband. In voorkomende gevallen verrichten zij (al dan niet tijdelijk) beveiliging en bewakingstaken bij ministeries en overheidsgebouwen en verlenen zij bijstand tijdens grote overheidsevenementen.⁶ Kortom, het werkveld waarin de beveiligers DV&O kan worden ingezet is zeer divers.

⁵ Het juridische kader waarbinnen wordt gewerkt verschilt per doelgroep of locatie. Zo kan de beveiligers DV&O te maken krijgen met diverse bevoegdheden uit bijvoorbeeld de Politiewet, de Penitentiaire beginselenwet, de Vreemdelingenwet, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, Wetboek van Strafrecht en de Beginselenwet ter beschikking gestelden.

⁶ Werkinstructie van de Dienst Vervoer en Ondersteuning 2024 (Staatscourant 14 juni 2024, 19088).

2. Doelstelling en onderzoeksvragen

2.1 Doelstelling

De Inspectie beoogt met dit onderzoek inzicht te krijgen in de vraag of de medewerkers van de DV&O door het volgen van de opleiding tot beveiligers DV&O adequaat worden voorbereid op de dagelijkse beroepspraktijk. Met dit inzicht wil de Inspectie bijdragen aan het vakmanschap van startende beveiligers zodat zij voldoende uitgerust worden om hun functie uit te voeren.

Op basis van bovenstaande heeft de Inspectie voor haar onderzoek naar de opleiding tot beveiligers DV&O onderstaande onderzoeksvraag en deelvragen geformuleerd.

2.2 Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag van dit onderzoek luidt:

In hoeverre worden startende medewerkers door het volgen van de opleiding tot beveiligers DV&O voorbereid op de dagelijkse beroepspraktijk?

De bijbehorende deelvragen zijn:

- Hoe wordt de behoefte van de organisatie meegenomen bij het vormgeven van de opleiding tot beveiligers DV&O?
- In hoeverre worden tijdens de opleiding de competenties aangeleerd die nodig zijn voor de dagelijkse beroepspraktijk?
- In welke mate is gedurende de opleiding aandacht voor de diversiteit in werkplekken waar de beveiligers van de DV&O werkzaam zijn?
- In hoeverre wordt de opleiding tot beveiligers DV&O geëvalueerd en geactualiseerd?

2.3 Afbakening

De Inspectie richt zich in dit onderzoek op de startende beveiligers die nog geen specialistische opleiding hebben gevolgd, en minder dan één jaar dienst zijn. Door de focus te richten op deze specifieke groep medewerkers verwacht de Inspectie helder te krijgen in welke mate de opleiding aansluit op de dagelijkse beroepspraktijk. Met het aanbrengen van deze focus wil de Inspectie voorkomen dat respondenten met kennis en vaardigheden, die zijn opgedaan door langere werkervaring of vanuit een specialistische opleiding, de onderzoeksresultaten vertroebelen.

Opleiding beveiliging DV&O: een goed vertrekpunt?

Hoe de afdeling Opleidingen haar proces van kwantitatieve behoeftestelling heeft ingericht wordt niet meegenomen in dit onderzoek. Zo wordt er bijvoorbeeld niet gekeken naar de totstandkoming van de opleidingsplanning in relatie met een strategische personeelsplanning. Dit valt buiten de scope van de huidige onderzoeksvraag en de uitkomsten daarvan zijn niet noodzakelijk ter beantwoording van de huidige onderzoeksvraag.

3. Onderzoeksaanpak

In dit hoofdstuk beschrijft de Inspectie hoe zij het onderzoek operationaliseert en welke methoden zij toepast.

3.1 Operationalisering

De Inspectie beschrijft hieronder per deelvraag concreet waar zij zich in haar onderzoek op richt om een antwoord te kunnen geven op de centrale onderzoeksvraag.

- Hoe wordt de behoefte van de organisatie meegenomen bij het vormgeven van de opleiding tot beveiligers DV&O?

De Inspectie brengt in kaart welke beleidsstukken, werkinstructies en onderwijskundige documenten er bestaan ten aanzien van het vormgeven van de opleiding. Daarbij besteedt zij aandacht aan dit onderwerp in de interviews. Op basis daarvan beschrijft de Inspectie het proces van de behoeftestelling ten behoeve van de opleiding. Het begrip behoefte ziet alleen op de kwalitatieve behoefte. De Inspectie heeft niet alleen aandacht voor de behoefte van de interne organisatie, maar kijkt ook in hoeverre de afdeling Opleidingen rekening houdt met de behoefte van de organisaties waar beveiligers van de DV&O werkzaam zijn. De afdeling Opleidingen dient dit middels documenten inzichtelijk te maken. Daarnaast zal aan dit onderwerp aandacht worden geschonken tijdens de interviews.

- In hoeverre worden tijdens de opleiding de competenties aangeleerd die nodig zijn voor de dagelijkse beroepspraktijk?

Bij deze deelvraag kijkt de Inspectie naar het opleidingsprogramma, de uitvoering daarvan en de examinering. Hierbij worden de benodigde competenties in beeld gebracht en zal worden bekeken hoe deze competenties in de opleiding worden aangeleerd en hoe wordt getoetst dat de medewerker de benodigde competenties beheerst. Onder het begrip competentie verstaat de Inspectie vaardigheden, kennis en gedrag.

- In welke mate is gedurende de opleiding aandacht voor de diversiteit in werkplekken waar de beveiligers van de DV&O werkzaam zijn?

De beveiligers van de DV&O kunnen, zoals hierboven is geschetst, op verschillende werkplekken worden ingezet. Aangezien de opleiding tot beveiligers DV&O een breed georiënteerde opleiding betreft, brengt de Inspectie in kaart in hoeverre de opleiding hiervoor maatwerk biedt.

- In hoeverre wordt de opleiding tot beveiligers DV&O geëvalueerd en geactualiseerd op basis van de feedback vanuit het werkveld?

Bij deze deelvraag bekijkt de Inspectie hoe het evaluatieproces bij de afdeling Opleidingen verloopt. De afdeling Opleidingen dient te laten zien in hoeverre zij meten of de opleiding voldoet aan de verwachtingen en vereisten van het werkveld en in hoeverre zij, indien aan de orde, verbetermaatregelen nemen.

3.2 Methoden van onderzoek

Om bovenstaande deelvragen te beantwoorden, combineert de Inspectie een aantal onderzoeksmethoden die hieronder worden toegelicht.

Documentstudie

De Inspectie vraagt documenten op bij de afdeling Opleidingen. Hierbij gaat het om beleidsstukken, werkinstructies, onderwijskundige en andere relevante documenten met betrekking tot de opleiding tot beveiliging DV&O. Met de informatie uit deze basisdocumenten wil de Inspectie weergeven hoe de opleiding is opgebouwd. Hierbij gaat het om de informatie die gaat over de kwalitatieve behoeftestelling halen en de competenties die vereist zijn voor een startende beveiliging. De Inspectie zal daarnaast ook de relevante geldende wet- en regelgeving bekijken.

Enquête

Via het programma Qualtrics stelt de Inspectie een online enquête op. Deze enquête wordt per e-mail aangekondigd bij de DV&O, waarna de enquête wordt gestuurd naar de betreffende groep respondenten⁷ met het verzoek deze in te vullen. Deze enquête bevat vragen over – onder meer – de benodigde competenties, het aanleren en het toepassen daarvan in de praktijk. Hiermee wordt informatie opgehaald om deelvraag twee en drie te beantwoorden.

Interviews

De Inspectie zal interviews gaan houden. De Inspectie zal in ieder geval spreken met medewerkers, teamleiders, docenten/instructeurs, onderwijskundige(n), het hoofd Primaire Opleidingen, de manager Opleidingen, de manager Beleid, Communicatie en Juridische Zaken en een accountmanager. De Inspectie trekt, indien van toepassing, een steekproef op basis van verschillende criteria. Voormelde interviews worden in beginsel individueel afgenomen.

Op basis van de enquête en/of interviews kan de behoefte ontstaan om nader met respondenten te spreken danwel documenten op te vragen. De wijze waarop de Inspectie dit doet ligt nog niet vast. Hier zal een vorm worden gekozen die het beste past bij de vragen die zijn ontstaan.

Analyse

De Inspectie analyseert alle onderzoeksbevindingen op basis van de documentstudie, enquête en interviews in samenhang om de deelvragen en hoofdvraag te beantwoorden.

⁷ Dit zijn startende beveiligers DV&O die nog geen specialistische opleiding hebben gevolgd, en minder dan één jaar in dienst zijn. Zie ook paragraaf 2.3.

4. Communicatie

Start van het onderzoek

De Inspectie maakt het vastgestelde plan van aanpak openbaar op haar website. Ook zal de Inspectie het plan van aanpak delen met de DV&O, alsmede de betrokken organisaties hiervan schriftelijk op de hoogte stellen.

Wederhoor

De Inspectie stuurt alle respondenten voorafgaand aan het interview het interviewprotocol waarin de werkwijze van de Inspectie staat beschreven. Van ieder interview wordt een gespreksverslag gemaakt dat de Inspectie conform dit protocol voor wederhoor aan de geïnterviewde voorlegt.⁸ Het concepteindproduct legt de Inspectie voor wederhoor aan de eindverantwoordelijke van de organisatie.⁹

Eindproduct

De bevindingen van het onderzoek zullen in een eindproduct worden vastgelegd. Het eindproduct wordt na wederhoor vastgesteld door de Inspectie. De Inspectie zal het eindproduct in beginsel publiceren op haar website.

⁸ [Protocol interviews Justitie en Veiligheid | Protocol | Inspectie Justitie en Veiligheid](#)

⁹ [Protocol voor de werkwijze | Protocol | Inspectie Justitie en Veiligheid](#)

Bijlage

Afkortingen

DV&O	Dienst Vervoer & Ondersteuning
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
Inspectie	Inspectie van Justitie en Veiligheid

Inspectie Justitie en Veiligheid

Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Hoge Nieuwstraat 8 | 2514 EL Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
Contactformulier | **www.inspectie-jenv.nl**

Maart 2025

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*